

LAKIALOITE 139/2006 vp

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 2 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään, että vaikeavammaisten subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen avustajaan toteutetaan kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi. Etenemistavaksi esitetään asteittaista toteuttamista niin, että ensi

vaiheessa vuoden 2007 tulo- ja menoarviossa turvataan 20 viikkotuntia tai sitä enemmän avustajapalvelua tarvitsevien vaikeavammaisten subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen avustajaan.

PERUSTELUT

Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen ohjelmassa on luvattu kehittää vaikeavammaisten henkilöiden henkilökohtaista avustajajärjestelmää, jotta vaikeavammaiset henkilöt voisivat elää kuten muutkin Suomen kansalaiset. Vuoden 2007 tulo- ja menoarviossa ei kuitenkaan esitetä avustajajärjestelmän kehittämistä, saati sen takaamista subjektiivisena oikeutena. Myöskään vammaispoliittinen ohjelma ei tuonut asian etenemiseen selvyyttä. Kuitenkin avustajajärjestelmä voi parhaiten taata vammaisten itsemääräämisoikeuden, selviämisen arkiaskareista, kuten pukeutumisesta ja peseytymisestä, opiskelun, mahdollisesti työssä käymisen ja laajemmin osallistumisen ja asioimisen — myös yhteiskunnalliseen toimintaan.

Vammaisfoorumi on katsonut, että selvityksiä avustajajärjestelmästä on tehty riittävästi ja nyt olisi päästävä asiassa liikkeelle. Se esittää,

että niitten vaikeavammaisten henkilökohtaisen avustajan subjektiivinen oikeus turvattaisiin, joiden avustajatarve on 20 tuntia viikossa tai enemmän. Tästä syystä lain 2 §:ään esitetään vaikeavammaisuuden määrittelyksi kyseistä tuntirajaa. Järjestelmän toteuttaminen subjektiivisena oikeutena merkitsisi vuositasolla noin 39—40 miljoonan euron lisäkustannuksia, sillä osalla vaikeavammaisista on jo nyt henkilökohtainen avustaja. On kuitenkin välttämätöntä, että henkilökohtaisen avustajajärjestelmän kehittämisohjelmassa voidaan keinotekoisesta tuntimäärästä luopua. Vaikeavammaisen mahdollisuus valita itse avustajansa tulee niin ikään turvata alemmantasoisilla säädöksillä, joiden tarkoituksena on ohjata kuntien vaikeavammaisille henkilöille taattavien palvelujen laatua ja tarjontaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 2 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (380/1987) 9 §:n 2 momentti ja
lisätään 2 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §

Vammainen henkilö

— — — — —
Vaikeavammaisella henkilöllä tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on kahdenkymmenen viikkotunnin tai sitä enemmän tarve avustajapalveluun suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

ja palkkaamisesta välittömästi aiheutuvat kulut, asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista eikä ole jatkuvan laitoshuollon tarpeessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007.

9 §

Taloudelliset tukitoimet

— — — — —
Kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle henkilökohtaisen avustajan palkasta

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2006

Arja Alho /sd
Virpa Puisto /sd
Marjaana Koskinen /sd

Sinikka Hurskainen /sd
Jukka Roos /sd
Kalevi Olin /sd